

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	52-654-01-46	
Дата	22	05 2022

ДО

Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ

НА 52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

32
12
X

Уважаема госпожо Председател,

На основание чл. 87. ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70. ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите.

Моля, законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Георги Сухороз
Стоян Петров

Петър Вълков

Владимир Яков

Константин Продромов

Димитър Петров

Нели Андреева

Пламен Бачков

Томислав Дурев

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ

Обн. ДВ. бр. 67 от 27 юли 1999 г., изм. ДВ. бр. 81 от 6 октомври 2000 г., изм. ДВ. бр. 34 от 6 април 2001 г., изм. ДВ. бр. 41 от 24 април 2001 г., изм. ДВ. бр. 108 от 14 декември 2001 г., изм. ДВ. бр. 47 от 10 май 2002 г., изм. ДВ. бр. 74 от 30 юли 2002 г., изм. ДВ. бр. 91 от 25 септември 2002 г., изм. ДВ. бр. 42 от 9 май 2003 г., изм. ДВ. бр. 69 от 5 август 2003 г., изм. ДВ. бр. 84 от 23 септември 2003 г., доп. ДВ. бр. 107 от 9 декември 2003 г., доп. ДВ. бр. 6 от 23 януари 2004 г., изм. ДВ. бр. 70 от 10 август 2004 г., изм. ДВ. бр. 18 от 25 февруари 2005 г., изм. ДВ. бр. 77 от 27 септември 2005 г., изм. ДВ. бр. 94 от 25 ноември 2005 г., изм. ДВ. бр. 29 от 7 април 2006 г., изм. ДВ. бр. 30 от 11 април 2006 г., изм. ДВ. бр. 36 от 2 май 2006 г., изм. ДВ. бр. 65 от 11 август 2006 г., попр. ДВ. бр. 66 от 15 август 2006 г., изм. ДВ. бр. 105 от 22 декември 2006 г., изм. ДВ. бр. 108 от 29 декември 2006 г., изм. ДВ. бр. 22 от 13 март 2007 г., изм. ДВ. бр. 59 от 20 юли 2007 г., изм. ДВ. бр. 36 от 4 април 2008 г., изм. ДВ. бр. 52 от 6 юни 2008 г., изм. ДВ. бр. 70 от 8 август 2008 г., изм. ДВ. бр. 12 от 13 февруари 2009 г., изм. ДВ. бр. 32 от 28 април 2009 г., изм. ДВ. бр. 35 от 12 май 2009 г., изм. ДВ. бр. 47 от 23 юни 2009 г., изм. ДВ. бр. 82 от 16 октомври 2009 г., изм. ДВ. бр. 93 от 24 ноември 2009 г., изм. ДВ. бр. 95 от 1 декември 2009 г., изм. ДВ. бр. 103 от 29 декември 2009 г., изм. ДВ. бр. 61 от 6 август 2010 г., изм. ДВ. бр. 98 от 14 декември 2010 г., изм. ДВ. бр. 19 от 8 март 2011 г., изм. ДВ. бр. 28 от 5 април 2011 г., изм. ДВ. бр. 35 от 3 май 2011 г., изм. ДВ. бр. 80 от 14 октомври 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 45 от 15 юни 2012 г., изм. ДВ. бр. 77 от 9 октомври 2012 г., изм. ДВ. бр. 82 от 26 октомври 2012 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр. 103 от 29 ноември 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр. 26 от 21 март 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр. 49 от 13 юни 2014 г., изм. ДВ. бр. 53 от 27 юни 2014 г., изм. ДВ. бр. 98 от 28 ноември 2014 г., изм. ДВ. бр. 12 от 13 февруари 2015 г., изм. ДВ. бр. 14 от 20 февруари 2015 г., изм. ДВ. бр. 17 от 6 март 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр. 58 от 31 юли 2015 г., изм. ДВ. бр. 61 от 11 август 2015 г., изм. ДВ. бр. 95 от 8 декември 2015 г., изм. ДВ. бр. 101 от 22 декември 2015 г., изм. ДВ. бр. 15 от 23 февруари 2016 г., изм. ДВ. бр. 51 от 5 юли 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр. 52 от 8 юли 2016 г., изм. ДВ. бр. 95 от 29 ноември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр. 12 от 3 февруари 2017 г., изм. ДВ. бр. 58 от 18 юли 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр. 96 от 1 декември 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр. 55 от 3 юли 2018 г., доп. ДВ. бр. 77 от 18 септември 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр. 98 от 27 ноември 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр. 103 от 13 декември 2018 г., изм. ДВ. бр. 17 от 26 февруари 2019 г., изм. и доп. ДВ. бр. 25 от 26 март 2019 г., изм. и доп. ДВ. бр. 61 от 2 август 2019 г., изм. ДВ. бр. 21 от 13 март 2020 г., изм. и доп. ДВ. бр. 44 от 13 май 2020 г., изм. ДВ. бр. 52 от 9 юни 2020 г., изм. и доп. ДВ. бр. 102 от 1 декември 2020 г., доп. ДВ. бр. 13 от 16 февруари 2021 г., изм. и доп. ДВ. бр. 17 от 26 февруари 2021 г., изм. и доп. ДВ. бр. 20 от 11 март 2022 г., изм. ДВ. бр. 96 от 2 декември 2022 г., изм. ДВ. бр. 102 от 23 декември 2022 г., доп. ДВ. бр. 66 от 1 август 2023 г., изм. и доп. ДВ. бр. 86 от 13 октомври 2023 г., изм. ДВ. бр. 102 от 8 декември 2023 г., изм. ДВ. бр. 41 от 10 май 2024 г., изм. ДВ. бр. 79 от 17 септември 2024 г., изм. и доп. ДВ. бр. 54 от 4 юли 2025 г., изм. ДВ. бр. 104 от 5 декември 2025 г., в сила от 28.01.2000 г.

§ 1. В чл. 198а, ал. 1 в края на изречението след израза „обособени територии“ се добавя „като в рамките на всяка отделна територия тези дейности могат да се осъществяват само от един оператор“.

§ 2. В чл. 198л се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, в края на изречението се добавя изразът „по категории потребители – битови и небитови“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Принципът по ал. 1 се спазва задължително за цените на ВиК услугите „доставяне на вода на потребителите“ и „отвеждане на отпадъчните води“. Цената за ВиК услугата „пречистване на отпадъчни води“ може да се определя диференцирано в зависимост от степента на замърсеност по реда на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и актовете по неговото прилагане.“

§ 3. В чл. 198п се създава ал. 7:

„(7) Срокът на договора по ал. 1 може да бъде продължен с не повече от половината от първоначално определения, независимо от броя на удължаванията, ако:

1. ВиК операторът отговаря на условията на закона и изпълнява всички задължения и условия по договора и

2. е направил писмено искане за продължаване на договора най-малко една година преди изтичането на неговия срок.“,

§ 4. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава нова т. 105:

„105. „обособена територия“ е територията, на която един ВиК оператор стопанисва, поддържа и експлоатира публичните ВиК мрежи и съоръжения и предоставя водоснабдителни и канализационни услуги на потребителите, която обхваща най-малко една община“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн. ДВ. бр. 18 от 25 февруари 2005 г., изм. ДВ. бр. 30 от 11 април 2006 г., изм. ДВ. бр. 65 от 11 август 2006 г., изм. ДВ. бр. 102 от 19 декември 2006 г., изм. ДВ. бр. 102 от 28 ноември 2008 г., изм. ДВ. бр. 47 от 23 юни 2009 г., изм. ДВ. бр. 93 от 24 ноември 2009 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., изм. ДВ. бр. 103 от 29 ноември 2013 г., изм. ДВ. бр. 98 от 28 ноември 2014 г., изм. ДВ. бр. 17 от 6 март 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр. 58 от 31 юли 2015 г., доп. ДВ. бр. 77 от 18 септември 2018 г., В сила от 20.01.2005 г.) се правят седните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 1 след думата „регулирането“ са добавя „и контрола“.

2. В чл. 7, т. 1 след изрази „ВиК услугите“ се добавя „за битови потребители“.

3. Член 9 се изменя както следва:

„Чл. 9. (1) Комисията определя единни условия и изисквания към ВиК услугите за територията на цялата страна, чрез показатели за качество и ефективност. Комисията измерва и оценява качеството на предоставяните ВиК услуги чрез тези показатели.

(2) Показателите за качество и ефективност на ВиК услугите са групирани по видове услуги:

1. за услугата доставяне на вода на потребителите показателите са:

а) ниво на покритие с водоснабдителни услуги;

б) качество на питейната вода при потребителя;

- в) непрекъснатост на водоснабдяването;
- г) аварии на водоснабдителните системи;
- д) налягане във водоснабдителните системи;
- е) общи загуби на вода;
- ж) реконструкция/ доизграждане на водоснабдителните системи;
- з) активен контрол на течовете;
- и) енергийна ефективност.

2. за услугата отвеждане на отпадъчни води показателите са:

- а) ниво на покритие с канализационни услуги;
- б) аварии на канализационната мрежа;
- в) реконструкция/ доизграждане на канализационни системи;
- г) мониторинг на главни канализационни колектори и съоръжения.

3. за услугата пречистване на отпадъчни води показателите са:

- а) ниво на покритие;
- б) качество на пречистените отпадъчните води;
- в) оползотворяване на утайките от пречиствателни станции за отпадъчни води;
- г) емисии на парникови газове и въглероден отпечатък;
- д) енергийна ефективност.

4. общи показатели за всички услуги:

- а) ефективност на измерването и отчитането;
- б) произведена електроенергия от собствени източници – по услуги;
- в) събираемост;
- г) ефективност на разходите – по услуги.

(3) С наредба, приета от Министерския съвет по предложение на Комисията, се определят:

1. променливите за измерване, отчитане и изчисление на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите;

2. годишни целеви нива на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите с изключение на тези по ал. 2, т. 4;

3. дългосрочните нива на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите с изключение на тези по ал. 2, т. 4., като се съобразяват с определените в регионалните генерални планове за обособената територия цели и срокове, за които е осигурено финансиране;

4. условията и редът за формиране на годишни целеви нива на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите за всеки ВиК оператор съобразно специфичните обстоятелства по дейността му, като годишните целеви нива на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите се формират по начин, който да осигури постигането на дългосрочните нива;

5. изисквания за:

- а) информиране на потребителите;
- б) качество на информацията.

(4) Общите загуби на вода във водоснабдителните системи по ал. 2, т. 1, буква „е“ включват реални загуби (течове) и търговски загуби и се определят по методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, утвърдена от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) Комисията определя максималния размер на допустимите общи загуби на вода и годишните целеви нива за тяхното ежегодно намаляване въз основа на методиката по ал. 4 и с цел максимално съхраняване на водния ресурс и запазване на социалната поносимост на цената на ВиК услугите за битовите потребители“.

4. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал.1 точки 5 и 6 се изменят както следва:

„5. социалната поносимост на цената на ВиК услугите за битовите потребители;

6. избягването на кръстосано субсидиране между услугите“.

б) Алинея 2 се изменя както следва:

„(2) Комисията регулира цените чрез един от следните методи:

1. „Норма на възвръщаемост (разходи плюс)“, при който комисията утвърждава цени и наблюдава текущо фактическите стойности на необходимите приходи на ВиК оператора и техните компоненти. Продължителността на регулаторния период се определя с решение на комисията, прието не по-късно от 9 месеца преди неговото

начало и не може да бъде по-кратка от една година. Следващ регулаторен преглед се извършва по инициатива на комисията или на ВиК оператора при съществени отклонения между одобрени и действителни разходи и/или възвръщаемост по преценка на комисията. Комисията извършва периодични регулаторни прегледи, които включват анализ и оценка на разликата между утвърдения бизнес план и реалното му изпълнение.

2. „Горна граница на цените“, при който комисията едновременно утвърждава цени на ВиК оператора за първата година от регулаторния период и одобрява цени за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период по реда на наредбата по ал. 5. Регулаторният период е с продължителност пет години.

3. „Горна граница на приходите“, при който комисията едновременно утвърждава приходи на ВиК оператора за първата година от регулаторния период и одобрява приходи за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период по реда на наредбата по ал. 5. Регулаторният период е с продължителност пет години.“

в) В ал. 4 след изрази „ВиК услугите“ се добавя „за битови потребители“.

г) Алинея 5 се изменя така:

„(5) Методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване по услуги и категории потребители – битови и небитови, структурата на разходите, редът за внасяне на предложенията за цените и за утвърждаването им, както и редът за предоставяне на информация се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на комисията.“

д) Създават се алинеи 6, 7, 8 и 9:

„(6) По време на регулаторния период цените могат да се изменят при наличие на обстоятелства, чието настъпване не е било възможно да се предвиди при утвърждаването на цените, по реда на наредбата по ал. 5.

(7) Процедура за преразглеждане на цените на ВиК услугите се открива от комисията служебно или по искане на ВиК оператора, когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществено променя приходите и икономически обосноващите разходи на ВиК оператора. Срокът за произнасяне от комисията е до 45 дни от подаване на заявление за преразглеждане на цените на ВиК услугите.

(8) Процедура за изменение на одобрения бизнес план се открива от комисията служебно или по искане на ВиК оператора, когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществено променя приходите и икономически обосноваваните разходи на ВиК оператора. Срокът за произнасяне от комисията е до 60 дни от подаване на заявление за изменение на бизнес плана.

(9) Процедура за изменение на бизнес плана и на цените на ВиК услугите в резултат на непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, свързано със срока на изпълнение или прогнозната стойност на инвестиции със съфинансиране от страна на ВиК оператора по европейски и други програми, се открива от комисията служебно или по искане на ВиК оператора. Срокът за произнасяне от комисията е по бърза процедура – до 30 дни от подаване на заявление за изменение.“.

5. В чл. 14 ал.2 се изменя така:

„(2) В и К операторите прилагат принципа на единна цена на В и К услуга на обособената територия по категории потребители. Принципът се спазва задължително за цените на В и К услугите "доставяне на вода на потребителите" и "отвеждане на отпадъчни води". Цената за В и К услугата "пречистване на отпадъчни води" може да се определя диференцирано в зависимост от степента на замърсеност по реда на този закон и актовете по неговото прилагане“.

6. В чл. 21, ал. 1 се създава т. 5:

„5. изпълнение на одобрените от нея общи условия на договорите за предоставяне на ВиК услуги.“.

7. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) Точка 4 се изменя така:

„4. „Социална поносимост на цената на В и К услугите за битовите потребители“ е налице в случаите, когато цената на ВиК услугите – „доставяне на вода на потребителите“, „отвеждане на отпадъчни води“ и „пречистване на отпадъчни води“, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на лице от домакинство, не надхвърля 2,5 на сто от медианния доход на лице от домакинство по данни на Националния статистически институт на годишна база за съответната административна област“.

б) Създават нови точки 8 и 9:

„8. „Битови потребители“ са физически лица, които получават срещу заплащане водоснабдителни и/или канализационни услуги за лични нужди – питейни и хигиенни, семейни и домакински цели.

9. „Небитови потребители“ са физически и юридически лица, които получават срещу заплащане водоснабдителни и/или канализационни услуги и осъществяват административна, търговска, стопанска или производствена дейност.“

8. В Допълнителните разпоредби се създава нов § 1а:

„1а. За битови потребители се смятат и лицата, които осъществяват услугите на обществената социална инфраструктура – детски ясли и детски градини, училища, лечебни и здравни заведения, социални домове – по отношение на осъществяваната от тях социална дейност в тези обекти“.

§ 6. Дългосрочните нива на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите по чл. 9, ал. 3, т. 3 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги следва да бъдат достигнати в срок от 15 години от приемане на този закон.

§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ВНОСИТЕЛИ:

Георги Скрезов

Стоян Кетров

Петър Василев

Владимир Ванев

Кристина Продромов

Димитър Невел

Пламен Бев

Кемал Девел

Нели Андреева

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите

В съответствие с чл. 28, ал. 1 и 2 от Закона за нормативните актове представяме следните мотиви към внесенния проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (ЗИДЗВ).

Разглеждането и приемането на проекта на ЗИДЗВ е обосновано от изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) – гарантиране на минимални разходи за ползване на системите и потребените ВиК услуги и предпоставки консолидация при стопанисването и експлоатация на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите.

Проектът на ЗИДЗВ съдържа и предложения за необходимите за постигане на поставените цели изменения и допълнения в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

Структуриране са показателите за качество и ефективност на ВиК услугите – единни за територията на цялата страна. Предлага се въвеждане на диференцирани цени за услуги на битови и небитови потребители и за обекти на социалната инфраструктура с оглед постигане на дължимата социална поносимост на цената при запазване възможността за качествено поддържане, модернизация и развитие на ВиК системите. Проектът предвижда, също така, осъществяване на ВиК услугата в обособени територии от един ВиК оператор.

Законопроектът е в съответствие с правото на Европейския съюз – отговаря на приложимите директиви към урежданата материя, чиито изисквания са транспонирани в националното законодателство.

ВНОСИТЕЛИ:

Георги Снезров
Стоян Кетров
Петър Вачков
Владимир Раков
Катя Преганов
Димитър Кетров
Нели Андреева
Пламен Балов
Талин Дюров

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ВО- ДИТЕ

1. Проблеми на действащата регулация

Действащите Закон за водите (ЗВ) и Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) не създават в необходимата степен предпоставките за гарантиране на минимални разходи за ползване на системите и потребените ВиК услуги и предпоставки консолидация при стопанисването и експлоатация на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите във връзка с изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Не са решени, също така, въпросите за диференциране на социалната поносимост при определяне на цените на ВиК услугите с оглед на различните потребители, от което има необходимост. Проблемна е и липсата на систематизация на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите.

2. Цел на проекта

Законопроектът за изменение и допълнение на ЗВ си поставя за цел да реши описаните проблеми в ЗВ и ЗРВКУ при балансиране на социалната тежест на услугите във ВиК сектора за битовите потребители с необходимостта от поддържане, модернизация и развитие на ВиК мрежите и стабилизиране на ВиК операторите.

3. Варианти на действие

С проекта Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) е задължена да определи единни условия и изисквания към ВиК услугите за територията на цялата страна, чрез показатели за качество и ефективност. Съответно, показателите „качество“ и „ефективност“ са систематизирани в четири групи според вида услуги. Прецизиран е предметът на наредбата по чл. 9, ал. 3 от ЗРВКУ и е определен петнадесет годишен срок за постигане на дългосрочните нива на показателите за качество и ефективност на ВиК услугите. Предвидено е създаване на методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, която да се утвърдена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, а максималният размер на допустимите общи загуби на вода и годишните целеви нива за тяхното ежегодно намаляване въз основа на тази методика се определят от КЕВР. Измененията са с цел съхраняване на водния ресурс и запазване на социалната поносимост на цената на ВиК услугите за битовите потребители.

4. Оценка на въздействието

Приемането на проекта на ЗИДЗВ ще има очакван положителен ефект върху регулираните отношения преди предстоящия нов планов период за ВиК системите. Подобреният начин за определяне на цените на услугите в сектора ще даде възможност на операторите да акумулират необходимите им средства за поддържане и модернизация на инфраструктурата, без да се тежестта за битовите потребители.

ВНОСИТЕЛИ:

Георги Слезров
Снежана Петров
Петър Висанов
Владимир Рачков
Константин Прокопиев
Димитър Петров
Нели Андреева
Пламен Белов
Таня Дурев